Publicat pe (https://www.bnm.md)

31.10.2017

Situația financiară a sectorului bancar pentru 9 luni ale anului 2017

Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu angajamentele asumate față de partenerii de dezvoltare, continuă procesul de promovare a reformelor în sectorul bancar, în special stabilirea unei structuri transparente a acționariatului în scopul atragerii unor noi investitori solizi, evaluarea adecvată a managementului băncii și identificarea tranzacțiilor încheiate cu persoanele afiliate băncilor. Totodată, implementarea standardelor Basel III va permite creșterea siguranței și soliditătii sectorului bancar, respectiv întărirea rezistenței acestuia la șocuri și crize. Concomitent, luând în considerație că riscul operațional asociat tehnologiilor informaționale (TI) crește și poate duce la pierderi esențiale, Banca Națională a Moldovei a solicitat băncilor efectuarea auditului extern complex în domeniul TI.

La 30.09.2017, în Republica Moldova funcţionau 11 bănci licenţiate de Banca Naţională a Moldovei (BNM), inclusiv 4 sucursale ale băncilor şi grupurilor financiare străine.

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2017, activele sectorului bancar au continuat să înregistreze creștere, băncile menținând capitalul, lichiditatea și profitabilitatea la un nivel înalt. Totodată, creditele neperformante au înregistrat o creștere ușoară. De asemenea, se menține trendul descrescător a activității de creditare.

Acțiunile Băncii Naționale a Moldovei privind băncile aflate sub supraveghere intensivă și sub regimul de intervenție timpurie

Urmare a constatării unor indici ce țin de structura netransparentă a acționarilor și angajării în operațiuni de creditare cu risc sporit, Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu prevederile Legii instituțiilor financiare, la 11.06.2015, a instituit procedura de supraveghere specială asupra 3 bănci (BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A., B.C. „VICTORIABANK" S.A. și BC „Moldindconbank" S.A.). În legătură cu modificările în legislație, supravegherea specială a fost substituită cu supravegherea intensivă, iar, la data de 20.10.2016 regimul de supraveghere intensivă la BC „Moldindconbank" S.A. a fost schimbat în regim de intervenție timpurie. E de menționat că aceste 3 bănci dețin 64.6 la sută din totalul activelor sectorului bancar.

Băncilor vizate le-a fost prescris de către Banca Națională a Moldovei în iunie 2015 efectuarea unui studiu de diagnostic de către o companie de audit. Astfel, în iunie 2016, urmare a rezultatului studiilor de diagnostic, Banca Naţională a Moldovei a adoptat decizii privind prescrierea întocmirii Planurilor de acțiuni de remediere BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. și B.C. „VICTORIABANK" S.A., obligând băncile să înlăture până la sfârșitul anului 2016 toate neajunsurile identificate. De către bănci a fost întreprins un șir de măsuri în vederea îmbunătățirii domeniilor de bază ale activității, și anume: monitorizarea acționarilor și a persoanelor afiliate băncii, guvernanța corporativă, activitatea de creditare, managementul riscurilor, domeniul prevenirii spălării banilor, domeniul IT și altele.

Concomitent, în scopul neadmiterii riscurilor excesive, activitatea băncilor aflate în supraveghere intensivă

și sub regimul de intervenție timpurie este monitorizată zilnic de către Banca Națională. Astfel, este examinată situația financiară a băncilor menționate, tranzacțiile, ordinele de zi ale ședințelor organelor de conducere, etc.

Băncile menționate sunt bine capitalizate și activează în regim normal (prestează toate serviciile, inclusiv cele legate de operațiunile cu depozitele, de creditare și decontări).

În luna iunie 2017, Banca Națională a Moldovei a inițiat identificarea de către o societate străină de audit a tranzacțiilor încheiate cu persoanele afiliate B.C. „MOLDOVA – AGROINDBANK" S.A., B.C. „VICTORIABANK" S.A. și BC „Moldindconbank" S.A. Rapoartele privind identificarea tranzacțiilor încheiate cu persoanele afiliate de către băncile menționate au fost recepționate de către BNM și urmează a fi analizate pentru luarea deciziilor.

BC „MOLDOVA – AGROINDBANK" S.A.

Referitor la constatarea de către Banca Națională a Moldovei a două grupuri de acționari ai BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. care au acționat concertat și au achiziționat o cotă substanțială în capitalul social al băncii în mărime de 43.1 la sută, fără a dispune de permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale, aceștia urmau să înstrăineze în termen de 3 luni acțiunile achiziționate. Deoarece acțiunile menționate nu au fost înstrăinate în termenele stabilite, acestea au fost anulate și emise altele noi. Astfel, la Bursa de Valori a Moldovei au fost expuse la vânzare până în iunie 2017 două pachete unice de acțiuni. La 20.06.2017, Comisia Națională a Pieței Financiare a prelungit încă cu 6 luni termenul de expunere la vânzare a acțiunilor nou emise de bancă. E de remarcat că mai mulți potențiali investitori sunt cointeresați în procurarea acestor pachete de acțiuni.

În perioada ianuarie - februarie la bancă a fost desfășurat controlul complex asupra activități acesteia. Astfel, ulterior aprobării Hotărârii cu privire la rezultatele controlului complex de către Comitetul executiv al BNM din 29.06.2017,banca urmează să raporteze Băncii Naționale trimestrial referitor la îndeplinirea măsurilor în scopul înlăturării neajunsurilor depistate în cadrul controlului complex, inclusiv referitor la consolidarea sistemului de control intern aferent activității de creditare, tranzacțiilor cu persoanele afiliate, guvernării corporative în cadrul băncii. Banca Națională monitorizează activ implementarea de către bancă a măsurilor prescrise.

B.C. „VICTORIABANK" S.A.

În cadrul supravegherii intensive a BC „VICTORIABANK" S.A., BNM acordă o atenție sporită transparenței acționarilor și clasificării corecte a activelor conform riscului pe care îl poartă. În acest scop, BNM efectuează procedura de evaluare a acționarilor ce dețin cote substanțiale în capitalul B.C. „VICTORIABANK" S.A. și, ca urmare, în luna martie 2017, au fost aplicate sancțiuni sub formă de amendă unor deținători de cote în capitalul social al B.C. „VICTORIABANK" S.A. în mărime de aproximativ 1 mil. lei, care a fost achitată în bugetul de stat.

Urmare rezultatelor controlului complex efectuat la bancă, la 4 octombrie 2017 Comitetul executiv al BNM a aprobat hotărârea, prin care a decis aplicarea sancțiunii de amendă față de membrii Comitetului de Direcție al B.C. „VICTORIABANK" S.A., aflați în funcție în perioada supusă controlului. Suma totală a amenzilor constituie 496.1 mii lei. În special, banca nu a respectat cerințele prudențiale referitoare la activitatea de

creditare, reglementările valutare, concentrarea riscurilor, clasificarea activelor etc.

Băncii i-a fost prescris elaborarea unui plan de măsuri de remediere referitor la lichidarea încălcărilor și neajunsurilor constatate în cadrul controlului cu stabilirea termenelor concrete de realizare.

BC „Moldindconbank" S.A.

În prezent, BC „Moldindconbank" S.A. se află în cadrul regimului de intervenție timpurie, aplicat la data de 20.10.2016, ca urmare a constatării activității concertate a unui grup de persoane care a achiziționat și deține o cotă substanțială în capitalul social al băncii în mărime de 63.89 la sută, fără permisiunea prealabilă scrisă a BNM, încălcând astfel prevederile Legii instituțiilor financiare.

Prin decizia din 20.10.2016, BNM a desemnat administratori temporari ai BC „Moldindconbank" S.A. E de menționat că prin decizia Comitetului executiv al BNM, începând cu 20.10.2017 Banca Națională a reînnoit pe un termen de trei luni perioada de desemnare a administratorilor temporari ai BC „Moldindconbank" S.A.

Aferent acţiunilor care aparţin grupului de persoane, activitatea concertată a cărora a fost constatată prin HCE al Băncii Naţionale a Moldovei nr.278 din 20.10.2016 (63.89%), acestea au fost puse sub sechestru în cadrul unei cauze penale. Ulterior, pe parcursul lunii octombrie 2017, custozii și societatea de registru au informat banca despre ridicarea sechestrului, respectiv urmează a fi întreprinse măsurile stipulate de lege.

Totodată, prin decizia din 20.10.2016, BNM a dispus băncii efectuarea evaluării activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii de către o companie de audit. Ulterior, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM din 13.04.2017, s-a dispus actualizarea evaluării menționate și prezentarea raportului final către BNM. Raportul de evaluare final a fost prezentat BNM în luna septembrie. Actualmente acesta este în proces de examinare.

De asemenea, ca rezultat al controalelor pe teren efectuate pe parcursul anului precedent la BC „Moldindconbank" S.A., Comitetul executiv al Băncii Naționale prin Hotărârea din 13.04.2017 a solicitat băncii elaborarea unui plan de măsuri de remediere, care să consolideze managementul riscului de credit și al lichidității, să asigure menținerea indicatorului suficienței capitalului ponderat la risc mai mare de 20 la sută, să revadă actele normative interne ale băncii în vederea perfecționării acestora, etc.

În trimestrul II 2017, a fost desfășurat controlul complex asupra activității băncii. Raportul privind rezultatele controlului complex a fost expediat băncii în luna octombrie, astfel în perioada următoare Banca Națională va emite o hotărâre în acest sens.

De asemenea, pentru a asigura monitorizarea riguroasă a băncii care se află în intervenție timpurie, BNM a solicitat administratorilor temporari prezentarea periodică a raportului privind poziția financiară a băncii şi acțiunile întreprinse pe parcursul exercitării mandatelor.

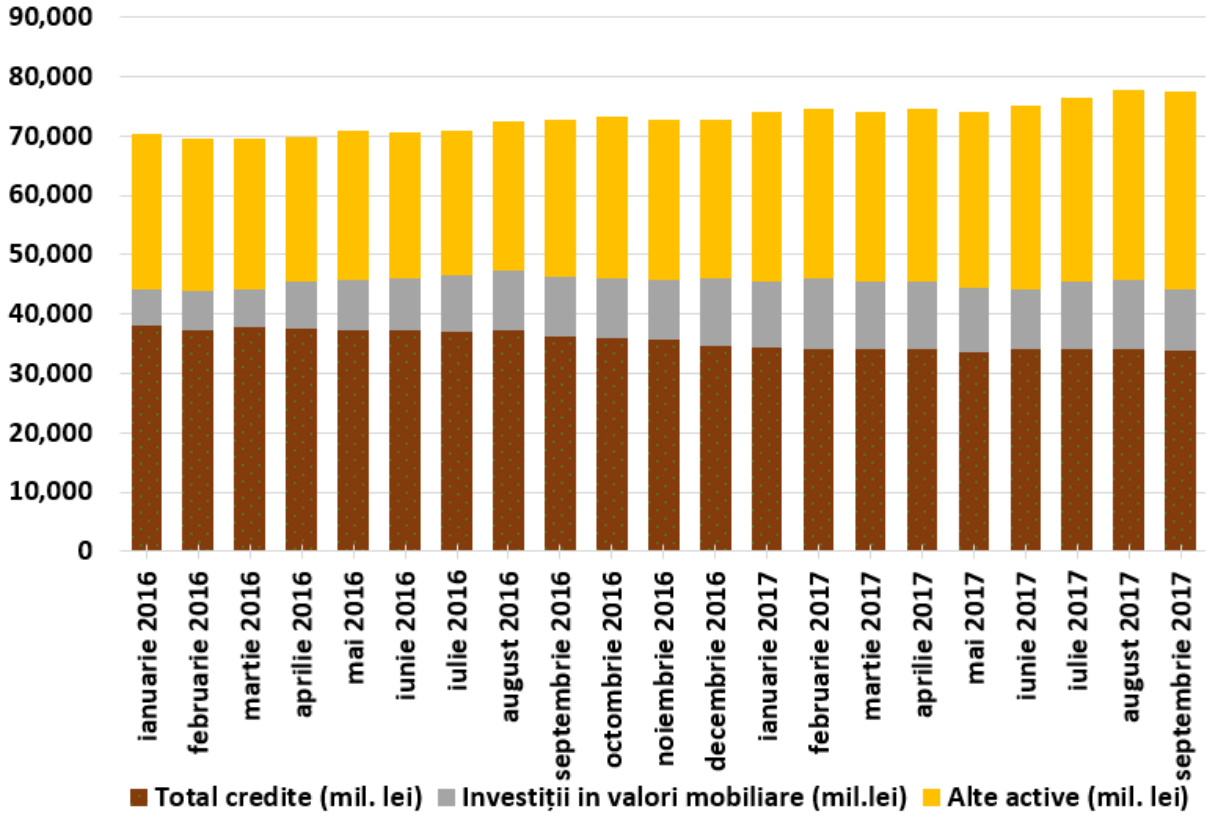
Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 30.09.2017, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către băncile licențiate, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 77.5 miliarde lei, majorându-se pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 cu 6.5 la sută (4.7 miliarde lei), în principal, din contul creșterii activelor lichide.

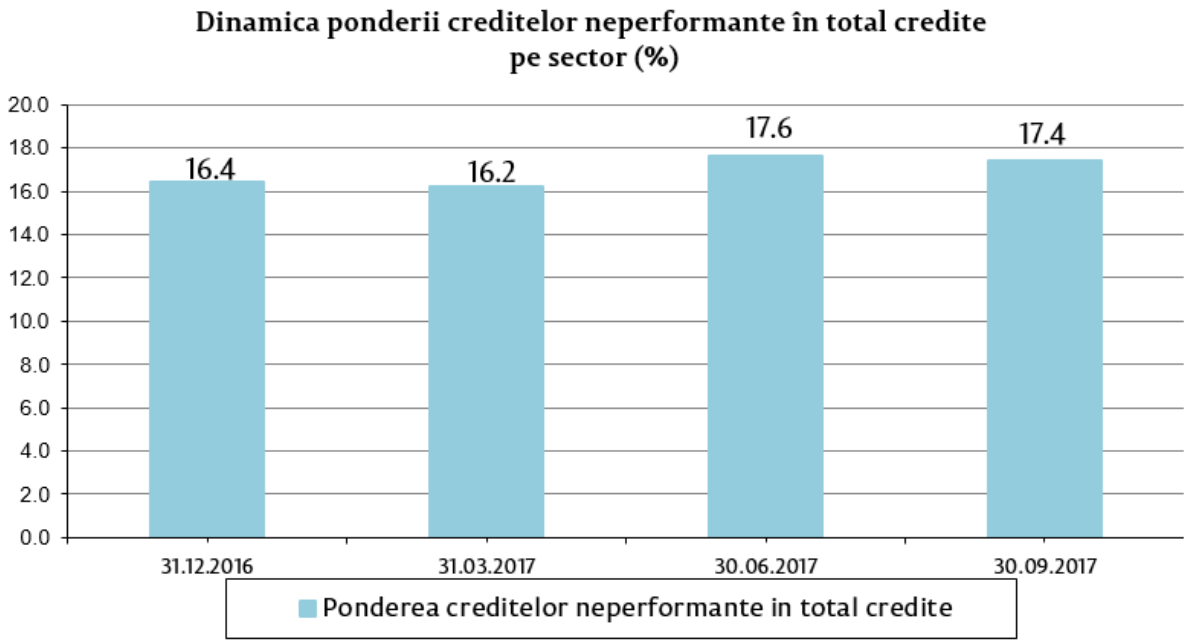
La 30.09.2017, portofoliul de credite brut a constituit 43.6 la sută din totalul activelor sau 33.8 miliarde lei, micșorându-se pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 cu 2.6 la sută (919.4 mil. lei), inclusiv în trimestrul III – cu 374.7 mil. lei sau 1.1 la sută.

Investițiile în valori mobiliare (certificatele Băncii Naționale și valorile mobiliare de stat) au înregistrat o pondere de 13.2 la sută din totalul activelor, fiind cu 2.1 p.p. mai mică comparativ cu sfârșitul anului 2016, urmare a diminuării ratei de bază de la 9 la sută la 7.5 la sută.

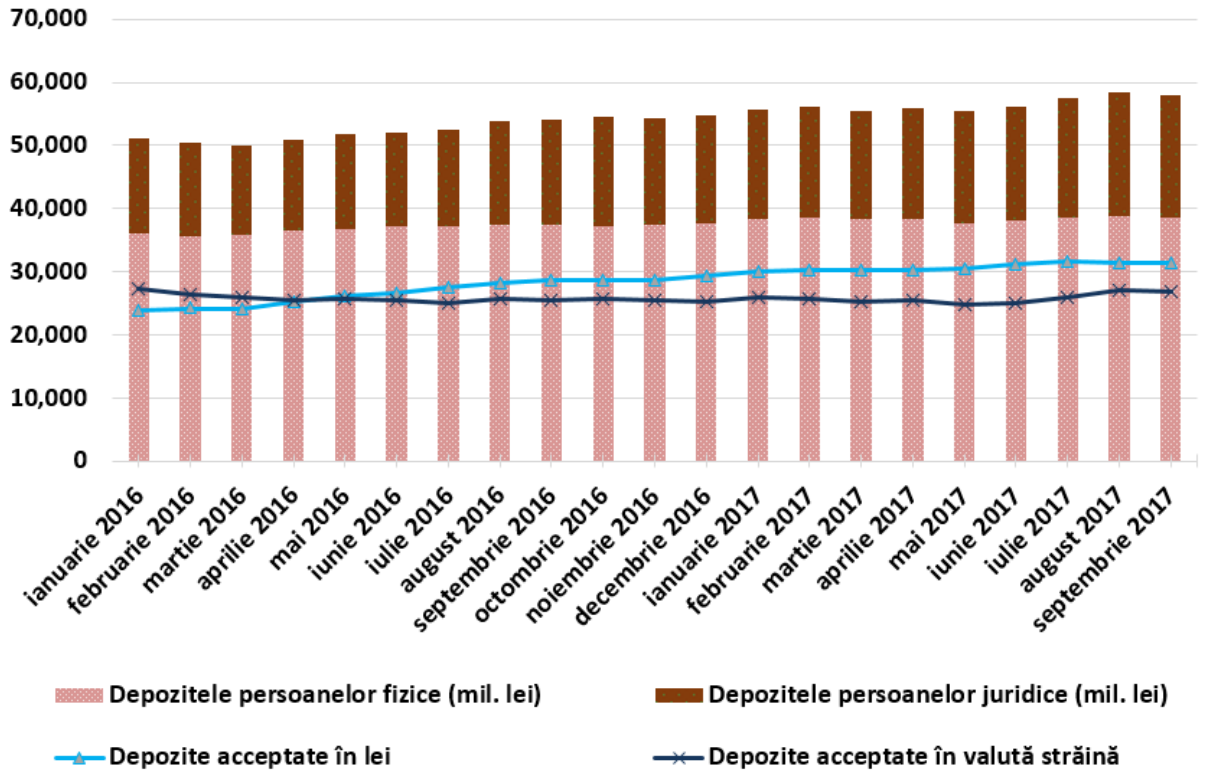
Restul activelor, care constituie 43.1 la sută, sunt menținute de către bănci în conturile deschise la Banca Națională, în alte bănci, în numerar, etc.

În 9 luni ale anului 2017, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor a crescut cu 1.0 p.p. față de finele anului 2016, constituind 17.4 la sută la 30.09.2017, ca rezultat al reclasificării creditelor în categorii de risc neperformante în urma controalelor BNM. Indicatorul menționat variază de la o bancă la alta, valoarea cea mai mare constituind 33.7 la sută. Comparativ cu 30.06.2017, ponderea creditelor neperformante în totalul creditelor s-a diminuat ușor. Dinamica pozitivă în trimestrul III 2017 se datorează acțiunilor întreprinse de bănci în scopul diminuării creditelor neperformante, în conformitate cu recomandările Băncii Naționale a Moldovei referitor la monitorizarea continuă a calității creditelor, promovarea bunei guvernanțe și întărirea politicilor și strategiilor interne aferente riscului de credit.

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2017, în sectorul bancar a continuat tendința de creștere a soldului depozitelor. Conform rapoartelor prudenţiale, acesta s-a majorat cu 6.1 la sută în perioada de referință, constituind 58.2 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 66.2 la sută din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 33.6 la sută și depozitele băncilor – 0.2 la sută). Cel mai mare impact asupra majorării depozitelor au avut-o creșterea depozitelor persoanelor juridice cu 2.6 miliarde lei (15.0 la sută). De asemenea, s-a majorat și soldul depozitelor persoanelor fizice cu 839.9 mil. lei (2.2 la sută). Concomitent, soldul depozitelor băncilor s-a micșorat cu 51.7 mil. lei (30.1 la sută).

Totodată, soldul depozitelor în lei a continuat să crească și pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 s-a majorat cu 2.1 miliarde lei (7.0 la sută) până la 31.4 miliarde lei, creșterea fiind înregistrată și la soldul depozitelor în valută – cu 1.3 miliarde lei (5.0 la sută) până la 26.8 miliarde lei.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Băncile au menținut indicatorii lichidității la un nivel înalt. Astfel, valoarea indicatorului lichidităţii pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0.6, fiind la același nivel ca și la finele anului 2016. Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidităţii) s-a majorat cu 3.9 p.p., constituind 53.2 la sută, astfel mai mult de jumătate din activele sectorului bancar sunt concentrate în active lichide. E de menționat că cea mai mare creștere în structura activelor lichide, pe parcursul a 9 luni ale anului 2017, a fost înregistrată la mijloacele interbancare - cu 29.0 la sută, la numerar - cu 28.4 la sută, precum și la conturile deschise la BNM - cu 23.1 la sută (inclusiv urmare a majorării normei rezervelor obligatorii).

Nivelul înalt al indicatorului suficienței capitalului ponderat la risc (media pe sector- 30.7 la sută, limita reglementată pentru fiecare bancă ≥16 la sută) a permis băncilor absorbirea pierderilor legate de înrăutățirea calității creditelor. Concomitent, toate băncile respectă limita reglementată, aceasta variind între 23.8 la sută și 100.0 la sută.

La situația din 30.09.2017, capitalul de gradul I a constituit 10.2 miliarde lei și pe parcursul perioadei menționate a înregistrat o creștere de 9.8 la sută (911.4 mil. lei). Creșterea capitalului de gradul I a fost determinată, în principal, de obținerea profitului în valoare de 1.4 miliarde lei. Concomitent, asupra creșterii capitalului au influențat negativ următorii factori: majorarea mărimii calculate dar nerezervate pentru pierderi la active și angajamente condiționale cu 158.4 mil. lei; formarea de către o bancă a deprecierilor suplimentare la active în sumă de 191.9 mil. lei, urmare controalelor auditului extern și ale BNM; distribuirea de către o bancă (sucursală a băncii străine) a dividendelor în sumă de 163.2 mil. lei.

Menționăm că anterior, BNM a solicitat băncilor să adopte o politică mai prudentă și conservativă referitor la distribuirea dividendelor.

Conform rapoartelor prezentate la situația din 30.09.2017, băncile respectă prevederile Regulamentului privind persoanele afiliate băncii. Totuși, indicatorii raportați de către bănci pot suferi modificări ca urmare

a examinării raportului societății de audit privind tranzacțiile cu persoanele afiliate băncilor aflate în supraveghere intensivă și în regim de intervenție timpurie.

Referitor la Regulamentul privind expunerile „mari", e de menționat că două bănci depășesc limitele stabilite de către BNM. O bancă continuă să încalce limita de 15 la sută din capitalul normativ total aferent expunerii maxime, însă banca dispune de un plan de diminuare a expunerii, respectând termenele stabilite în plan. O altă bancă încalcă indicatorul aferent expunerii față de acționarii care dețin direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv față de persoanele afiliate acestora, în capitalul normativ total al băncii (limita reglementată ≤20%, raportată începând cu 30.06.2017), acesta constituia 25.0 la sută la 30.09.2017, fiind în scădere față de trimestrul precedent.

Veniturile și rentabilitatea

La 30.09.2017, profitul a însumat 1.4 miliarde lei și comparativ cu perioada similară a anului precedent s-a majorat cu 3.8 la sută.

Majorarea profitului este determinată de diminuarea cheltuielilor aferente dobânzilor (de la depozite) cu 39.1 la sută și de majorarea veniturilor neaferente dobânzilor cu 4.6 la sută (în mare parte, din taxe și comisioane - cu 11.0 la sută). O pondere semnificativă în veniturile neaferente dobânzilor constituie venituri din taxe și comisioane - 61.1 la sută.

Venitul net din taxe și comisioane a constituit 777.2 mil. lei și a înregistrat o creștere de 7.9 la sută pe parcursul perioadei 30.09.2017-30.09.2016.

Veniturile din dobânzi au alcătuit 3.6 miliarde lei, fiind în scădere cu 1.24 miliarde lei față de perioada corespunzătoare a anului precedent. Acestea, la rândul său au fost generate, în special, de împrumuturi și creanțe (2.9 miliarde lei).

La 30.09.2017, rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului au constituit 2.4 la sută şi respectiv 14.3 la sută (în creştere cu 0.6 şi 3.2 p.p. respectiv).

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu acquis-ul comunitar

La 06 octombrie 2017, Parlamentul a aprobat în lectură finală proiectul Legii privind activitatea băncilor, care va intra în vigoare la 01 ianuarie 2018 (implementarea fiind efectuată în etape, până în anul 2020). Legea privind activitatea băncilor va consolida cadrul de reglementare și supraveghere bancară, prin alinierea la standardele europene (inclusiv trecerea de la Basel I la Basel III).

În scopul analizei finale a nivelului de pregătire a sectorului bancar în contextul tranziției la cerințele de capital Basel III, Banca Națională a inițiat un studiu de impact al trecerii la cerințele de capital Basel III, pilonul I care are ca scop determinarea impactului cantitativ și calitativ al reglementărilor asupra nivelului reglementat al necesarului de capital al băncilor.

După publicarea noii legi bancare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, vor fi supuse consultării publice proiectele cadrului normativ secundar subordonat Legii privind activitatea băncilor (mai mult de 20 de regulamente), precum și cadrul de raportare COREP, care vor intra in vigoare pe etape. Reglementările menționate au fost elaborate în cadrul proiectului Twinning al Uniunii Europene aferent consolidării

capacității BNM în domeniul reglementării și supravegherii bancare în colaborare cu Banca Centrală a Olandei și Banca Centrală a României.

E de menționat că noul cadru de reglementare va menține unele prevederi prudențiale existente și se va axa, în particular, pe fortificarea practicilor guvernanței interne și a managementului riscului în bănci. De asemenea, vor fi introduse noi abordări la calcularea capitalului reglementat, suficienței capitalului ponderat la risc (care va include pe lângă riscul de credit și alte riscuri - riscul operațional, de piață și alte riscuri aferente activității bancare) și a indicatorilor lichidității. Pe lângă aceasta, vor fi introduse concepte noi ca rata de levier financiar, amortizoare de capital, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului (ICAAP) și procesul intern de evaluare a adecvării lichidității (ILAAP), cerințe de dezvăluire.

Banca Națională a Moldovei, prin implementarea legii, va efectua o revizuire fundamentală a sistemului de supraveghere bancară, prin utilizarea raționamentelor supraveghetorului bazate pe risc, previzionare și abordare a procesului de supraveghere și evaluare (SREP). BNM va avea mai multe instrumente pentru aplicarea măsurilor sancționatoare și de supraveghere. Supravegherea prudențială se va efectua inclusiv pe o bază consolidată și în strânsă cooperare cu supraveghetorii străini (inclusiv participarea la colegiile de supraveghere) și cu alte autorități competente.

În scopul îmbunătățirii guvernanței corporative în bănci, la 01 iulie 2017 a intrat în vigoare Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncii, cu prevederi aferente gestiunii riscului, cerințelor prind politicile de gestionare a riscului și limitelor cu privire la apetitul și profilul de risc, care asigură o trecere treptată la pachetul de transpunere a cadrului Basel III.

Concomitent, în scopul perfecționării sistemului de promovare continuă în funcția de administrator în cadrul băncilor a persoanelor care corespund principiului potrivit și adecvat și, respectiv, asigurării unei gestionări eficiente a băncii, la 27 iulie 2017 a fost aprobat în redacție nouă Regulamentul cu privire la exigențele față de administratori. Modificările prevăd perfecționarea modalităților de aplicare a criteriilor de calificare și experiență a persoanei propuse pentru funcția de administrator, evaluarea fiind efectuată de bancă și de supraveghetor pentru fiecare persoană, prin aplicarea raționamentelor în baza informațiilor semnificative aferente tuturor criteriilor de evaluare și luând în considerare orice alte circumstanțe relevante, inclusiv mărimea băncii, natura și complexitatea activității acesteia.

Totodată, alinierea legislației Republicii Moldova în acest domeniu la standardele internaționale aplicabile va contribui la atractivitatea sectorului bancar autohton pentru investitorii străini, la dezvoltarea noilor produse și servicii financiare, având mai multe bănci sigure și puternice, care joacă un rol important de intermediere financiară.

În concluzie, noua legislație va conduce la perfecționarea mecanismelor cantitative și calitative de gestionare a băncilor, la consolidarea sistemului bancar autohton, la creșterea încrederii publicului larg și asigurarea stabilității financiare a Republicii Moldova.

Vezi și

Tag-uri
depozite [1]
credite [2]
statistica [3]
capitalul [4]
activele [5]
lichiditatea [6]

soldul creditelor [7]

profitul băncilor [8]

banca [9]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-pentru-9-luni-ale-anului-2017

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [2] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca